

تفسیرده صیرفآ ریوایتلره دیقت ائله‌ماق، بیزی قورآنی معاریفین بیر بؤلوموندن محروم ائله

معصوم ایماملار (ع) زمانیندا گنیش رابطه بوخیدی و وارید اولان ریوایتلر فرقلی آنلاقلی اولان موختلیف افرادین جوابیندا مطرح اولوردی؛ بونا گۆره قورآنین تفسیرینده فقط ریوایتلره دیقت ائله‌ماق محدود اندیجیدیر و بیزی قورآنی معاریفین بیر بؤلوموندن محروم ائله.

معصوم ایماملار (ع) زمانیندا گنیش رابطه بوخیدی و وارید اولان ریوایتلر فرقلی آنلاقلی اولان موختلیف افرادین جوابیندا مطرح اولوردی؛ بونا گۆره قورآنین تفسیرینده فقط ریوایتلره دیقت ائله‌ماق محدود اندیجیدیر و بیزی قورآنی معاریفین بیر بؤلوموندن محروم ائله.

معصوم ایماملاردان (ع) گلن بعضی ریوایتلرین ظاهیره قورآنلار تعارضی وار آما دیقت یتتیرمه‌لی نوکته بوراسیدیر کی ریوایتلر قورآنی بیان ائدیرلر. بیز جور باخساق کی ذهنیمیزین هامیسی ریوایتلرین مشغول اولو و قورآنین اؤزونه آنلاشیلا بیلمه‌ین بیر کلام کیمی باخاق و تکجه ریوایتلرین اونو آنلاماغا چالیشاق، بو مسأله قاباغا گلر کی متعارض و متناقض ریوایتلر وار.

بو تعارضون پیغمبر (ص) بویوردوغو کیمی حل یولو بودور کی اگر بیزدن بیر سؤز انشیتدیز کی قورآنینان تعارضی وار، اونو دیوارا چیرپین. پس بللی اولور کی قورآن اؤزوده موبیندیر و هیدایت کینابی کیمی آنلانا بیلندیر.

بو اسادا قورآندان چوخلی مؤحکمات آنلاماق اولار و اونون سایه‌سینده، قورآنین ظاهیری و یا نصی‌اینن آشکار تعارضی اولان ریوایتلری طرد ائلیه بیلرک. پس نتیجه بو اولور کی قورآنلار ریوایتلر آراسیندا بیر تعامول و دیالکتیک قورمالی‌یوق، یعنی بیر گۆزوموز ریوایتلرده اولسون و بیر گۆزوموز ده قورآنین اؤزونده و بئله اولاندا ریوایتلر چوخ آیدینلادان اولارلار.

شاید سوئتتی و متعارف عقلین باخاندان، قورآنین آیه‌لرینده معصوملارین (ع) ریوایتلرین متعارض معنالار اله گله و یا بالعکس. بو تعارضلر اینسانلارین آنلایش سطحی و زمان بسترینده طبیعی مسأله‌دیر.

قورآن کریم نساء سوره‌سی‌نین 82-جی آیه‌سینده بویورور: «أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَلَوْ كَان مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا؛ آیا قورآنین [معنالاریندا] دوشونمورلر؟ و اگر آلاهدان غیریسندن اولسایدی، حتماً اوندان چوخلی ایختیلاف تاپاردیلار» بو اسادا موختلیف زمانلاردا موختلیف آنلایش سطحینده اولان اینسانلارین، فرقلی اولماسی طبیعی مسأله‌دیر.

رحمتلیق علامه طباطبایی مؤحکم، متشابه و تأویل بحثی‌نین آخیرینده «تفسیر پرای» باره‌سینده بیر بحثی وار. اوردا ریوایتلردن نتیجه آلیر کی «تفسیر پرای» بو معنایدر کی بیز اؤز آنلایش سطحیمیزی قورآنا تحمیل اندک؛ یعنی آلاهی قورآنی نازل ائله‌ماقدان هدفی بو ایدی کی بیزیم ذهنیمیزی اوشاقلار کیمی آددیم آددیم تعالا باغیشلایا.

البته آلاهی قورآنی نازل ائله‌ماغینان اؤز کلامینی بیز بیلجه‌ک قدر آشای بئندیریب، آما اونون هدفی بیزیم آددیم آددیم تعالا تاپماغیمیزدیر و بو اوشاق اؤز آنلایش سطحینده دونوب قالسا یوخاری قالغا بیلیمه‌جک و شاید ده چوخلی معاریفی اینکار ائله. بونا گۆره بیز ذهنیمیزی یوخاری چکمه‌لی‌یوق.